

ринку США. За результатами аналізу даних спеціальної літератури можна стверджувати, що на динаміку обсягів реалізації ППП впливають зовнішні фактори, які мають потужний вплив на всі аспекти фармацевтичної діяльності, а також суспільства в цілому. Наприклад, це пандемія коронавірусної інфекції. Крім цього, одним із таких факторів також може бути зміна регуляторних механізмів щодо доступу високовартісних інноваційних ППП на різні регіональні ринки ліків.

Висновки. Світовий ринок ППП протягом 2016-2023 рр. продемонстрував тенденції до планомірного зростання обсягів реалізації та нерівномірного їх розподілу по різних його сегментах. Інноваційний характер розвитку фармацевтичного ринку США створює сприятливі умови для появи на ньому нових найменувань ППП вже у короткотривалій перспективі.

СУЧАСНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Назаркіна В., Коба Т.

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

economica@nuph.edu.ua

Актуальність. За рахунок державних коштів щороку закуповується значна кількість лікарських засобів (ЛЗ), медичних виробів (МВ), обладнання, вакцин тощо. Для забезпечення ефективності закупівель і раціонального використання обмежених коштів ключовим моментом є обґрунтування потреби та прозора інформація про наявні залишки ЛЗ. Отже, існує об'єктивна потреба у покращенні процесів планування закупівель на усіх рівнях управління за рахунок агрегації даних і стандартизації збору потреб незалежно від того, хто є закупівельником за даним напрямом закупівель. Тож визначення пріоритетних шляхів удосконалення системи публічних закупівель в охороні здоров'я (ОЗ), зокрема, щодо обґрунтування потреби, є актуальним і своєчасним.

Мета роботи. Оцінити функціональні можливості електронної системи управління запасами ЛЗ і МВ «e-Stock», а також ефективність і прозорість процесів відстеження, оцінки закупівель, розподілу та обліку запасів.

Матеріали та методи. Аналіз нормативно-правової бази, наукових публікацій, аналітично-звітної інформації та даних офіційних сайтів уповноважених органів і закупівельних організацій.

Результати. Відповідно до постанови КМУ від 30.12.2022 р. № 1483 в рамках Концепцію розвитку електронної ОЗ і реформи медичних закупівель МОЗ України разом із ДП «Медичні закупівлі України» за підтримки міжнародних партнерів проєкту USAID «Безпечні, доступні та ефективні ліки для українців» (SAFEMed) та Глобального Фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією з січня 2023 року було розпочато реалізацію експериментального проєкту з впровадження та функціонування електронної системи управління запасами ЛЗ та МВ «e-Stock».

До пілотного проєкту були залучені 169 медичних закладів та структурні підрозділи з питань ОЗ обласних, Київської міської військових адміністрацій, які подавали потреби в медичних товарах на 2023 рік через «e-Stock» за напрямами «доросла онкологія», «ендопротези і набори для трансплантації» (усього 123 позиції). Передбачається, що у подальшому до системи буде підключено понад 10 тисяч користувачів (переважно, заклади ОЗ). Планується створення інтегрованої системи, що матиме агреговані дані за повним циклом закупівель: потреба, доставка, наявність ЛЗ у медичних закладах, їхнє використання, утилізація тощо. Тобто передбачене створення модулів закупівель, логістики, обліку залишків, а також потужного блоку аналітики, який міститиме як публічну інформацію, так і окремі модулі для різного рівня користувачів.

Кабмін постановою від 27.12.2023 №1383 продовжив на один рік реалізацію проєкту до 1 січня 2025 року. Для ефективного функціонування системи e-Stock планується її інтеграція із системою MedData, з медичними інформаційними системами (МІС) закладів охорони здоров'я, обліковими системами складів, а також електронними реєстрами та регуляторними переліками і номенклатурами ЛЗ (зокрема, єдиним державним реєстром суб'єктів господарювання, державним реєстром ЛЗ та медичних виробів, Національним переліком основних ЛЗ). Також система передбачає інтеграцію із електронною системою eHealth та системою закупівель Prozorro.

Висновки. Упорядкування процесів збору інформації про потреби та їхнє покриття, залишки медичних товарів в закладах ОЗ, споживання та утилізацію ліків дозволять підвищити ефективність фармацевтичної допомоги.

Список використаних джерел

1. Які проблеми вирішить e-Stock та коли очікувати її впровадження?
<https://www.apteka.ua/article/648635>
2. Про реалізацію експериментального проєкту з впровадження та функціонування електронної системи управління запасами лікарських засобів та медичних виробів «e-Stock»: постанова від 30.12.2022 р. № 1483 <https://ips.ligazakon.net/document/KP221483?an=1>

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ НАПРЯМКІВ НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПОСЛУГ У СВІТІ

Панфілова Г.

*Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
panf-al@ukr.net*

Актуальність. В останні роки в світовій охороні здоров'я посилились тенденції до здороження вартості надання населенню медичної допомоги. За цих умов надання фармацевтичних послуг (ФП) в аптеках набуває все більшого поширення та має важливе соціально-економічне значення.

Мета роботи. Провести аналіз практики надання ФП та визначити основні напрямки їх організації у різних країнах світу.

Матеріали та методи. Дані звіту Міжнародної Фармацевтичної Федерації «Pharmacist-led common ailments schemes. A global intelligence report» (2023 р.). Використовувалися такі методи, як історичний, логічний, графічний, порівняльний, бібліо-семантичний, контент-аналіз й структурно-логічний.

Результати. За результатами досліджень можна стверджувати, що за останні роки практика надання ФП у світі суттєво активізувалась, а спектр допомоги, що надається в аптеках планомірно розширюється. Встановлена наявність тенденція до підвищення активності держави у сплаті ФП. Наприклад, в Канаді та Великобританії в аптеках на платній основі вимірюють артеріальний тиск, проводять консультації з хронічними хворими, надають рекомендації з раціонального використання ліків, організації здорового харчування, допомагають у виборі лікаря певної спеціальності, проводять призначення препаратів, які використовуються в наданні паліативної допомоги хворим на дому тощо. За програмою «Common Ailments Service», яка реалізується в британських аптеках фармацевти можуть надати необхідні консультації хворим з 26-ти груп. Це пацієнти з алергічними реакціями, порушеннями травлення, простудними захворюваннями вірусної природи, деякими дерматологічними проблемами тощо. Після надання ФП, фармацевт виписує рецепт, за яким хворий може безкоштовно отримати препарат в аптеці. Вартість відпуску ліків компенсує держава за рахунок програми «Common Ailments Service». Зазначені програми сплати вартості ФП можуть діяти як на національному, так й на регіональному рівнях. У деяких країнах світу надання ФП оплачується з державних коштів,